

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecătorul: D. Dulghieru
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

DECIZIE

25 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Victor Burduh
Luiza Gafton

judecând cererea de recurs declarată de Sloninov Oleg,
 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sloninov Oleg
 împotriva Universității de Stat din Moldova, rectorului Universității de Stat din
 Moldova Gheorghe Ciocanu și Comitetului Sindical al Universității de Stat din
 Moldova, cu privire anularea ordinelor, obligarea repunerii în funcția deținută,
 achitarea sumelor salariale și repararea prejudiciului moral,
 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, prin care s-a
 respins apelurile declarate de Oleg Sloninov și de avocatul acestuia Bria Constantin
 și s-a menținut hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 3 octombrie
 2016,

c o n s t a t ă :

La 1 decembrie 2015, Oleg Sloninov a depus cerere de chemare în judecată
 împotriva Universității de Stat din Moldova, intervenienți accesorii rectorul
 Universității de Stat din Moldova, Gheorghe Ciocanu, și Comitetul Sindical al
 Universității de Stat din Moldova, cu privire anularea ordinelor, obligarea repunerii
 în funcția deținută, achitarea sumelor salariale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că a activat în cadrul Universității
 de Stat din Moldova din 1 noiembrie 1999, deținând funcția de șef al secției resurse
 energetice în cadrul Departamentului Dezvoltare Instituțională. Astfel, în iulie 2015,
 rectorul U.S.M. i-a propus să depună cerere de demisie din proprie inițiativă, din
 motiv că instituția de învățământ nu necesită o atare funcție. Totuși rectorul i-a
 precizat că-l poate angaja într-o altă funcție într-un alt departament, în concret,
 inginer sau șef de secție al protecției civile.

Oleg Sloninov a evocat că a refuzat propunerea rectorului U.S.M., fiindu-i
 comunicat că în privința lui va fi inițiată disponibilizarea forțată.

Prin urmare, reclamantul a susținut că, la 10 august 2015, i-a fost adus la cunoștință ordinul nr.131 din 10 august 2015 referitor la preavizarea salariatului în legătură cu reducerea statelor de personal. Totodată, el a menționat că era membru al Comitetului Sindical din U.S.M. Așadar, în ședința acestui birou din 11 septembrie 2015, s-a pus în discuție solicitarea U.S.M. de avizare a concedierii salariatului. În opinia lui, la acel moment erau suficiente indicii ce vizau faptul precum că rectorul U.S.M. a emis ilegal ordinul sus-indicat prin depășirea atribuțiilor de serviciu, iar funcția reclamantului a fost lichidată ilegal. Mai mult, în cadrul Departamentului Dezvoltare Instituțională exista o funcție vacantă.

În astfel de condiții, reclamantul a sugerat că ședința nominalizată a fost una formală, iar Comitetul Sindical nu a întreprins nicio măsură de a opri ilegalitățile.

În aceeași ordine de idei, Oleg Sloninov a afirmat că s-a aflat în concediu din 14 septembrie 2015 până la 1 octombrie 2015. De asemenea, potrivit acestuia, din 1 octombrie 2015 până la 19 octombrie 2015, a fost internat într-o instituție medicală. Ulterior, la 19 octombrie 2015, reclamantul s-a prezentat la serviciu, fiindu-i comunicat ordinul nr.172 din 19 octombrie 2015, cu privire la concediere în legătură cu reducerea statelor de personal.

Reclamantul a notat că pârâtul i-a propus semnarea unei tranzacții de împăcare, însă, la 12 noiembrie 2015, a respins semnarea acesteia, solicitând anularea ordinelor indicate *supra*. Totuși pârâtul nu i-a răspuns la cerința dată.

La 4 mai 2016, reclamantul Oleg Sloninov, prin intermediul avocatului Bria Constantin, a depus o cerere de completare a temeiurilor și de modificare a obiectului acțiunii inițiale. Astfel, reprezentantul reclamantului a schimbat calitatea procesuală a rectorului Universității de Stat din Moldova, Ciocanu Gheorghe, și a Comitetului Sindical al Universității de Stat din Moldova, și anume, din intervenienți accesorii în pârâți (f. d. 64 – 67).

Cu referire la dispozițiile articolelor 45, 81, 86, 88, 89, 90, 112, 123, 128, 143, 150, 186, 329, 330, 332, 386 din Codul muncii, reclamantul a pretins că procedura de concediere a avut loc cu abateri legale grave. În subsidiar, au fost neglijate prescripțiile articolului 88 alin. (2) din Codul muncii, deoarece angajatorul nu a ținut cont de normele legale la respectarea termenului de preavizare, iar rolul Comitetului Sindical, care nu a intervenit în apărarea drepturilor salariale și de muncă ale reclamantului, a fost apreciat critic.

În explicitarea punctului său de vedere, reclamantul a subliniat că, în cadrul Departamentului Dezvoltare Instituțională, exista vacanța funcției de șef - adjunct departament la momentul concedierii ilegale a reclamantului. Cu toate acestea, administrația U.S.M. a decis să reducă funcția de șef secție resurse energetice a respectivului Departament în lipsa necesității operaționale. Prin urmare, s-a sugerat că angajatorul a încălcat prevederile legale.

În temeiul celor enunțate, reclamantul Oleg Sloninov a solicitat anularea ordinelor Universității de Stat din Moldova nr.131 din 10 august 2015 și nr.172 din 19 octombrie 2015, obligarea repunerii în funcția deținută, cu achitarea tuturor salariilor, inclusiv până la data soluționării cererii. Totodată, reclamantul a cerut repararea de către pârâți a prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei (vol. I, f. d. 67).

În cadrul examinării cauzei, pârâții Universitatea de Stat din Moldova, rectorul Universității de Stat din Moldova Gheorghe Ciocanu și Comitetul Sindical al Universității de Stat au depus referințe în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, prin care au cerut respingerea acțiunii ca nefondată și tardivă (vol. I, f. d. 32, 38 – 39, 46 – 47).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 3 octombrie 2016, s-a respins capătul de cerere cu privire la anularea ordinului Universității de Stat din Moldova nr. 131 din 10 august 2015 ca fiind depus tardiv cu omiterea termenului de prescripție. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (vol. I, f. d. 133 – 134, 140 – 148).

Împotriva acestui act de dispoziție, Oleg Sloninov și avocatul acestuia Bria Constantin au declarat apel în termenul legal (vol. I, f. d. 170). În apărare, intimatul rectorul Universității de Stat din Moldova Gheorghe Ciocanu a formulat referință, solicitând respingerea cererilor de apel (vol. I, f. d. 183 - 184).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 25 aprilie 2017, a respins apelurile declarate de Oleg Sloninov și de avocatul acestuia Bria Constantin și a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 aprilie 2017 (vol. I, f. d. 188 – 199).

La 14 august 2017, Curtea de Apel Chișinău le-a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 25 aprilie 2017 (vol. I, f. d. 200).

La 12 ianuarie 2018, Oleg Sloninov a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanței din 4 octombrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri admitere integrală a acțiunii.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurentul a afirmat că instanța de apel a ignorat probele, normele de drept procesuale și materiale a legislației din Republica Moldova. Totodată, instanța a dat o interpretare proprie și a adoptat o soluție arbitrară.

La 7 martie 2018, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs intimaților Universitatea de Stat din Moldova, rectorul Universității de Stat din Moldova Gheorghe Ciocanu și Comitetul Sindical al Universității de Stat, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (vol. II, f. d. 11).

La 22 martie 2018, rectorul Universității de Stat din Moldova, Gheorghe Ciocanu, a depus o referință în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil (vol. II, f. d. 13 – 14).

La 17 aprilie 2018, Oleg Sloninov a depus recurs suplimentar împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017.

În justificarea punctului său de vedere, recurentul a susținut că instanța de apel trebuia să constate nulitatea absolută din oficiu a ordinului U.S.M. nr. 131 din 6 august 2015 cu privire la reducerea unei unități din cadrul Departamentului Dezvoltare Instituțională. Or actul dat nu este argumentat juridic și economic în corespundere cu articolul 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii.

Oleg Sloninov a considerat că ordinul U.S.M. nr. 131 din 10 august 2015 este ilegal, deoarece angajatorul nu a redus, în primul rând, funcția vacantă de șef – adjunct al Departamentului Dezvoltare Instituțională. De fapt, contestarea acestor ordine este imprescriptibilă, de vreme ce sunt lovite de nulitate absolută în temeiul articolelor 216, 217, 220 din Codul civil.

Cu referire la ordinul U.S.M. nr. 172 din 19 octombrie 2015, recurentul a opinat că instanța de apel a ignorat dispozițiile articolului 88 alin. (2) din Codul muncii. Așadar, deși concediul anual de odihnă și concediul medical nu se include în termenul de preavizare, angajatorul nu a ținut cont de respectivele exigențe legale. Mai mult, s-a arătat că, în urma concedierii, a suferit un șoc, de vreme ce încălcarea drepturilor sale nu a avut temeiuri administrative sau legale.

La 7 mai 2018, rectorul Universității de Stat din Moldova, Gheorghe Ciocanu, a depus referință suplimentară în întâmpinarea recursului, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil (vol. II, f. d. 32 – 34).

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

În procedura de filtru, completul de judecată a constatat că materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă, cu privire la subiecții abilitați cu dreptul de a depune recurs.

Referitor la respectarea termenului declarării recursului, s-a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 25 aprilie 2017 a fost expediată în adresa părților la 14 august 2017 (vol. I, f. d. 200), însă nu există dovada recepționării a acesteia. De fapt, recurentul a invocat că nu a primit copia deciziei contestate, dar a luat cunoștință cu aceasta la 20 decembrie 2017 (vol. I, coperta dosarului pe verso). În subsidiar, jurisprudența constantă a Curții Europene notează că dreptul la recurs trebuie să se exercite din momentul în care părțile interesate pot cunoaște efectiv hotărârile judecătorești care le impun o obligație sau care ar putea aduce atingere drepturilor sau intereselor lor legitime (a se vedea, spre exemplu, *Miragall Escolano și alții vs Spania*, parag. 37, CEDO 2000-I; *Diaz Ochoa vs Spania*, 22 iunie 2006, parag. 48, sau *Samoilă v. România*, 16 iulie 2015, para. 34 – 36). În plus, dreptul arătat mai sus se valorifică de recurent într-un termen rezonabil de la pronunțarea actului judecătoresc, coroborat prin acțiuni diligente pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza *CANETE DE GOÑI vs Spania*, 15 octombrie 2002, parag. 39 – 40 sau *Agapito Maestre Sanchez vs Spania*, 4 mai 2004). Deci s-a observat că, la 3 august 2017 și 22 noiembrie 2017, recurentul a depus două cereri pentru a primi decizia motivată, însă nu rezidă că acestea au fost soluționate într-un mod adecvat (vol. II, f. d. 6 – 7).

În temeiul înscrisurilor anexate la materialele cauzei, completul de judecată a conchis că recurentul a luat cunoștință cu decizia contestată la 20 decembrie 2017, iar recursul a fost depus la 12 ianuarie 2018. Așadar, luând în considerare împrejurările indicate *supra*, s-a constatat că cererea dedusă judecății a fost declarată în termenul prevăzut de articolul 434 din Codul de procedură civilă.

Totodată, instanța a stabilit că recurentul Oleg Sloninov a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017 în baza articolului 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 mai 2018, s-a considerat admisibilă cererea dedusă judecării pentru examinarea în fond (vol. II, f. d. 35).

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimații au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

În subsidiar, în parag. 26 – 27 din decizia Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 din Codul de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sloninov Oleg este întemeiat și trebuie a fi admis, pentru motivele ce se succed.

Circumstanțele cauzei prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare, denotă că Sloninov Oleg a deținut funcția de șef secție resurse energetice din cadrul Departamentului Dezvoltare Instituțională al Universității de Stat din Moldova (vol. I, f. d. 9, 193).

Prin ordinul rectorului Universității de Stat din Moldova nr. 130 din 6 august 2015, s-a ordonat reducerea unității de șef secție resurse energetice din cadrul Departamentului Dezvoltare Instituțională în scopul eficientizării și flexibilizării funcționale a departamentului (vol. I, f. d.70, 193).

Conform ordinului rectorului Universității de Stat din Moldova nr. 131 din 10 august 2015, recurentul a fost preavizat despre reducerea funcției deținute de acesta, ordin adus la cunoștința apelantului la aceiași dată (vol. I, f. d. 11, 193).

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr.6 al ședinței Comitetului sindical al angajaților Universității de Stat din Moldova din 10 septembrie 2015, Comitetul

sindical a decis că este de acord cu concedierea lui Sloninov Oleg (vol. I, f. d. 49, 193).

La 17 septembrie 2015, în baza ordinului rectorului Universității de Stat din Moldova nr. 151, s-a dispus reducerea funcțiilor vacante din statele de personal ale unității în legătură cu lipsa necesității operaționale, fiind redusă printre altele funcția de șef-adjunct departament (vol. I, f. d. 69; vol. II, f. d. 193).

Prin ordinul rectorului Universității de Stat din Moldova nr. 172 din 19 octombrie 2015, în legătură cu reducerea statelor de personal, s-a ordonat eliberarea din funcția deținută în cadrul Universității de Stat din Moldova, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii, a salariatului Sloninov Oleg (vol. I, f. d. 12, 193).

Recurentul, în baza cererii de chemare în judecată, s-a plâns că procedura de concediere a fost una ilegală și a solicitat, în esență, restabilirea la locul de muncă, cu achitarea plăților salariale.

Instanța de recurs reamintește că, atât prima instanța (vol. I, f. d. 133 – 134, 140 – 148), cât și instanța de apel (vol. I, f. d. 188 – 199), fiind învestite cu judecarea prezentei cauze, au hotărât să respingă acțiunea. Astfel, instanțele de judecată au respins capătul de cerere cu privire la anularea ordinului Universității de Stat din Moldova nr. 131 din 10 august 2015 ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție. Iar, în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În acest sens, instanța de judecată subliniază că, la pronunțarea deciziei din 25 aprilie 2017, instanța de apel s-a călăuzit de articolele 86 alin. (1) lit. c), 87 alin. (1), 88 alin. (1) și (2), 89 alin. (1) și (2), 90 alin. (1) și (3), 355 alin. (1) lit. a) și alin. (2), 329 alin. (1) și (2), 330 alin. (1) din Codul muncii și articolele 271 și 279 alin. (1) și (2) din Codul civil.

În baza limitelor impuse de art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit învederează că va examina legalitatea soluției date de instanța de apel în limitele pretențiilor formulate de recurent și a argumentelor cuprinse în cererea de recurs.

În mod corespunzător, Sloninov Oleg a contestat legalitatea ordinului Universității de Stat din Moldova nr. 130 din 6 august 2015, nr. 131 din 10 august 2015, nr. 151 din 17 septembrie 2015 și nr. 172 din 19 octombrie 2015.

Cu privire la declararea nulității absolute a ordinului nr. 130 din 6 august 2015 și a ordinului nr. 151 din 17 septembrie 2015, instanța de recurs subliniază că recurentul nu a formulat asemenea capete de cerere până la începerea dezbaterilor judiciare în prima instanță, iar invocarea acestor pretenții în fața instanței de apel nu corespunde articolului 372 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Or, în conformitate cu articolul citat, în apel nu se poate schimba calitatea procedurală a părților, temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu pot fi înaintate noi pretenții.

Mai mult, în susținerea opiniei sale, Sloninov Oleg a făcut trimitere la articolele 216, 217, 220, 226 din Codul civil. Totuși, în acord cu articolul 2 din Codul muncii, prezentul act normativ este *lex specialis* în materia raporturilor de muncă și a altor raporturi legate nemijlocit de acestea, iar cerințele articolelor sus – citate, în acest context, sub absorbite de legislația muncii.

Un raționament subsidiar al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul că recurentul a fost reprezentat de către avocatul Constantin Bria (vol. I, f. d. 3), persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lui. Astfel, acesta a fost în măsură să cunoască condițiile pentru formularea unei cereri de chemare în judecată, în baza modului de redactare a articolelor relevante din Codul de procedură civilă și modului de aplicare uniformă a acestora.

Drept consecință, solicitările respective nu pot fi primite spre cercetare judecătorească, ceea ce impune respingerea acestor observații ca inadmisibile.

În partea ce ține de anularea ordinului Universității de Stat din Moldova nr. 131 din 10 august 2015, instanța de recurs reține următoarele aspecte.

Pentru soluționarea pretenției date, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, la 10 august 2015, Sloninov Oleg a luat cunoștință cu ordinul Universității de Stat din Moldova nr. 131 din 10 august 2015. În acest sens, termenul pentru contestarea acestuia a expirat la 10 noiembrie 2015, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 1 decembrie 2015, cu încălcarea limitelor impuse de articolul 355 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul muncii.

Recurentul nu a fost de acord cu o asemenea abordare și a invocat că ordinul menționat este lovit de nulitate în temeiul articolelor 216, 217, 220 din Codul civil. Așadar, el a sugerat că acțiunea în constatarea nulității absolute este imprescriptibilă.

Prin referința depusă, rectorul Universității de Stat din Moldova, Gheorghe Ciocanu a consolidat punctul de vedere al instanței de apel din decizia din 25 aprilie 2017.

În atare situație, instanța de judecată observă că recurentul a generalizat că s-a încălcat norma de drept material, fără a specifica prin ce s-a manifestat această aplicare eronată a legii. Așadar, prin simpla introducere în conținutul recursului a dispozițiilor articolelor 216, 217 și 220 din Codul civil, nu rezultă în mod cert procedeu juridic prin care nerespectarea acestor prevederi legale ar putea influența legalitatea soluției privind respingerea pretenției ca depusă cu omiterea termenului de prescripție.

La acest capitol, Colegiul lărgit subliniază că argumentul examinat mai sus nu se circumscrie ipotezei reglementate de articolul 432 alin. (2) Codul de procedură civilă. Prin urmare, în lipsa indicării normei de drept material încălcate sau greșit aplicate de Curtea de Apel Chișinău, se conturează doar o nemulțumire a recurentului față de articolul 355 din Codul muncii fără a ține cont de natura juridică a litigiului.

În concluzie, recurentul nu a demonstrat superioritatea unor norme generale în comparație cu normele de drept special, după caz, articolul 355 din Codul muncii, fiind un criteriu indispensabil pentru constatarea ilegalității concluziei judecătorești.

Din considerentele evocate, instanța de recurs apreciază că poziția recurentului nu a fost motivată pe deplin, urmând a fi respinsă ca neîntemeiată. În subsidiar, dacă instanța ar purcede la examinarea cererii de recurs motivate într-o

asemenea manieră, atunci s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici împotriva actului judecătoresc, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu și ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea completului de judecată. Or, un atare exercițiu este inadmisibil în condițiile în care, prin prisma articolului 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, precum și argumentul ilegalității deciziei atacate.

Cu privire la legalitatea ordinului Universității de Stat din Moldova nr. 172 din 19 octombrie 2015, Colegiul lărgit notează că instanța de apel a conchis că angajatorul a îndeplinit cerințele dispozițiilor legale pertinente în cazul concedierii salariatului în legătură cu reducerea statelor de personal în temeiul articolului 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii.

Colegiul lărgit observă că instanța de apel a motivat că Universitatea de Stat din Moldova a respectat termenul de preavizare, deoarece Sloninov Oleg a fost preavizat la 10 august 2015, iar eliberarea din funcție a avut loc la 19 octombrie 2015, imediat după revenirea apelantului din concediu medical.

În acest sens, recurentul Sloninov Oleg a argumentat că instanța de apel a ignorat dispozițiile articolului 88 alin. (2) din Codul muncii. Așadar, angajatorul nu a ținut cont la stabilirea zilei concedierii a perioadei aflării salariatului în concediu anual de odihnă și concediu medical.

Intimatul rectorul Universității de Stat din Moldova, Gheorghe Ciocanu a preluat considerentele Curții de Apel Chișinău și a menționat că soluția instanței este una întemeiată și legală.

Prin urmare, instanța de recurs constată că principala critică a recurentului vizează interpretarea articolului 88 alin. (2) din Codul muncii.

În conformitate cu articolul 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a interpretat în mod eronat legea;

În condițiile articolului 88 alin. (2) din Codul muncii, în cazul în care, după expirarea termenului de preavizare de 2 luni, nu a fost emis ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de concediere a salariatului, această procedură nu poate fi repetată în cadrul aceluiași an calendaristic. În termenul de preavizare nu se include perioada aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii și în concediul medical.

Potrivit articolului 184 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul muncii, angajatorul este obligat să preavizeze salariatul, prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), sub semnătură, despre intenția sa de a desface contractul individual de muncă încheiat pe o durată nedeterminată sau determinată, în următoarele termene: cu 2 luni înainte – în caz de concediere în legătură cu lichidarea unității sau încetarea activității angajatorului persoană fizică, reducerea numărului sau a statelor de personal la unitate (art.86 alin.(1) lit. b) și c)). În perioadele prevăzute la alin.(1), salariatului i se acordă cel puțin o zi lucrătoare pe săptămână, cu menținerea salariului mediu, pentru căutarea unui alt loc de muncă.

Cu titlu preliminar, instanța de recurs constată că Sloninov Oleg s-a aflat în concediu de odihnă anual din 14 septembrie 2015 până la 1 octombrie 2015. De asemenea, potrivit materialelor cauzei, din 1 octombrie 2015 până la 19 octombrie

2015, a fost internat într-o instituție medicală. Iar, ulterior, la 19 octombrie 2015, recurentul s-a prezentat la serviciu, fiindu-i comunicat ordinul nr.172 din 19 octombrie 2015, cu privire la concediere în legătură cu reducerea statelor de personal.

Mai mult, în lipsa unor dubii, este evident că angajatorul Universitatea de Stat din Moldova i-a propus salariatului semnarea unei tranzacții de împăcare, ce se referea la prelungirea termenului de preavizare și achitarea plăților salariale suplimentare. Însă, la 12 noiembrie 2015, Sloninov Oleg a respins semnarea acesteia, solicitând anularea ordinelor indicate *supra*. Deci intimatul a recunoscut omisiunea sa.

În circumstanțele de față în combinație cu garanțiile din articolul 184 din Codul muncii, Colegiul lărgit reține că perioada de concediu anual de odihnă și concediu medical, în special, din 14 septembrie 2015 – 18 octombrie 2015, urmează a fi adăugată în termenul de 2 luni de preavizare. Așadar, la calcularea corectă a acestui termen, instanța determină faptul că preavizarea durează 2 luni, iar Sloninov Oleg s-a aflat în concediile sus – enunțate în decurs de 35 de zile. Prin urmare, deși recurentul a fost concediat la 19 octombrie 2015, angajatorul trebuia să includă zilele menționate, și să-l concedieze la 23 noiembrie 2015.

Mai mult, instanța de recurs învederează că recurentul urmărește anularea ordinului de concediere pentru a fi restabilit la locul de muncă. Cu toate acestea, în afară de încălcarea descrisă mai sus, care se combină cu articolul 89 din Codul muncii, instanța de recurs nu a determinat temeiuri de restabilire a recurentului în funcția deținută anterior. Deopotrivă, se evidențiază că recurentul nu a contestat, în modul prevăzut de legislația procesual civilă, ordinul Universității de Stat din Moldova nr. 130 din 6 august 2015 și nr. 151 din 17 septembrie 2015, ceea ce denotă legalitatea procedurii de reducerii unității de șef secție resurse energetice din cadrul Departamentului Dezvoltare Instituțională.

Din considerentele evocate și în baza unei jurisprudențe consecvente, instanța de recurs relevă că instanțele ierarhic inferioare erau obligate să schimbe data de concediere și să încaseze în favoarea recurentului salariul pentru perioada respectivă. Or, în esență, conjunctura data are loc numai atunci când administrația angajatorului nu a respectat termenul de preavizare de 2 luni prevăzut de articolul 184 alin. (1) lit. a) din Codul muncii și dacă salariatul concediat conform articolului 86 alin.(1) lit. c) din Codul muncii, nu urmează să fie restabilit în baza altor temeiuri.

În concluzie, Colegiul lărgit apreciază că instanța de apel a interpretat eronat articolul 88 alin. (2) din Codul muncii, atribuindu-i unui mai mare grade de abstracție normei date. Astfel, instanța de apel a dat o calificare corectă raportului juridic material litigios și a determinat just norma aplicabilă, însă din cauza neînțelegerii sensului acesteia, a tras o concluzie greșită cu privire la drepturile salariale a recurentului.

Luând în considerare cele menționate, instanța de recurs notează că răspunderea angajatorului pentru eliberarea nelegitimă din serviciu apare în acord cu articolul 90 alin. (1) din Codul muncii, potrivit căruia, în cazul restabilirii la locul de

muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia.

În acest context, Colegiul menționează că nu a găsit temeiuri de restabilire în funcție a recurentului, însă opinează că recurentul a fost eliberat nelegitim din serviciu la 19 octombrie 2015.

Astfel, potrivit articolului 90 alin. (2) din Codul muncii, repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă; b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor, cheltuielile de judecată etc.); c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

Prin prisma celor evocate și pentru a evita încălcarea drepturilor salariale a recurentului, intimatul este obligat să-i achite indemnizațiile cuvenite noii dăți de concediere, și anume, 23 noiembrie 2015, sau, după caz, și a concediului medical și anual dacă nu au fost plătite.

Cu privire la repararea prejudiciului moral în cuantum de 50 000 de lei, recurentul a invocat că, în urma concedierii, a suferit un șoc, de vreme ce încălcarea drepturilor sale nu a avut temeiuri administrative sau legale.

Intimatul a susținut că argumentele recurentului sunt declarative și nu sunt probate.

Instanța de recurs observă că instanța de apel a respins capătul de cerere ce se referă la prejudiciul moral, din motivul caracterului subsecvent al acestuia.

În cazul de față, instanța reține că la soluționarea cauzei vor fi aplicate normele de drept material în redacția din momentul producerii litigiului de muncă, în concordanță cu articolul 6 alin. (1) din Codul civil.

Conform articolului 329 alin. (1) și (2) din Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Din interpretarea articolului dat, rezultă că legislatorul a specificat două situații în care se angajează obligația angajatorului de a recupera prejudiciul moral cauzat salariatului, în special, în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci.

În continuare, instanța relevă că la repararea prejudiciului moral este necesar să se dovedească elementele răspunderii civile, în particular, fapta ilicită a angajatorului, prejudiciul și legătura de cauzalitate.

Speța de față denotă că suntem în prezența primului caz enunțat mai sus. În mod corespunzător, legislația muncii nu exemplifică situațiile respectivă. Astfel, decizia urmează a fi luată de instanța de judecată în fiecare caz în parte în raport cu circumstanțele cauzei.

Prin urmare, Colegiul lărgit reiterează că angajatorul a indicat greșit data concedierii recurentului și a recunoscut faptul dat prin propunerea de a încheia o tranzacție de împăcare cu salariatului. În subsidiar, la originea cauzei deduse judecății se află fapta ilicită a angajatorului analizată supra, ce a provocat intentarea prezentei acțiuni civile, dar și primirea unei soluții favorabile pentru recurent după o perioadă suficient de îndelungată. În plus, recurentul nu a reușit să demonstreze acțiunile ilegale săvârșite de rectorul Universității de Stat din Moldova Gheorghe Ciocanu și Comitetul Sindical al Universității de Stat din Moldova, astfel încât, pretențiile în acest sens sunt neîntemeiate.

La capitolul prejudiciului cauzat, instanța de recurs subliniază că relațiile de muncă se exercită în cadrul unei colectivități, ce va cunoaște acțiunile angajatorului, fapt ce, la rândul său, afectează poziția salariatului în colectiv și dictează, în mod normal, existența unei stări de anxietate și frustrare pentru acesta. Mai mult, este evident că o atare pretenție este destul de dificil de demonstrat, chiar și imposibil de a aduce orice probă pentru suferințele sale. În consecință, se atestă o legătură cauzală între fapta prejudiciabilă a intimatului Universitatea de Stat din Moldova și a prejudiciului suferit de recurent.

Totuși, Colegiul lărgit consideră că suma pretinsă este una excesivă. Bazându-se pe materialele aflate în posesia sa și limitele articolului 90 alin. (3) din Codul civil, instanța de judecată acordă recurentului 5 000 de lei pentru prejudiciul moral, care trebuie reparată exclusiv de angajatorul Universitatea de Stat din Moldova.

Colegiul lărgit conchide că faptele descrise mai sus se circumscriu temeiului prevăzut la articolul 432 alin. (2) lit. a) și din Codul de procedură civilă și confirmă că instanța de apel nu a aplicat articolele 90 alin. (2) lit. c) și 329 alin. (1) din Codul muncii. În acest sens, erorile judiciare depistate *supra* sunt esențiale și pot fi corectate de către instanța de recurs.

Astfel, în atare situație, Colegiul judiciar nu va analiza celelalte motive invocate în cererea de recurs, întrucât nu au forță juridică de a influența prezenta soluție adoptată în speță. De fapt, întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în dependență de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (a se vedea cauzele *Ruiz Torija v. Spaniei*, 9 decembrie 1994, parag. 29; *Fomin v. Moldova*, 11 octombrie 2011, parag. 31 și 34; *Mitrofan v. Moldova*, 15 ianuarie 2013, parag. 54; *Lebedinschi v. Moldova*, 16 iunie 2015, parag. 31, 36; *Nichifor v. Moldova*, 20 septembrie 2016, parag. 30)

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Având în vedere problemele de drept ridicate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea de recurs declarată de a casa hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel și de a pronunța o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite cererea de recurs declarată de Sloninov Oleg.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017 și hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 3 octombrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sloninov Oleg împotriva Universității de Stat din Moldova, rectorului Universității de Stat din Moldova Gheorghe Ciocanu și Comitetului Sindical al Universității de Stat din Moldova, cu privire anularea ordinelor, obligarea repunerii în funcția deținută, achitarea sumelor salariale și repararea prejudiciului moral, și se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Sloninov împotriva Universității de Stat din Moldova, rectorului Universității de Stat din Moldova Gheorghe Ciocanu și Comitetului Sindical al Universității de Stat din Moldova, cu privire anularea ordinelor, obligarea repunerii în funcția deținută, achitarea sumelor salariale și repararea prejudiciului moral.

Se modifică data concedierii lui Sloninov Oleg din 19 octombrie 2015 în data de 23 noiembrie 2015, indicată în ordinul Universității de Stat din Moldova nr.172 din 19 octombrie 2015.

Se obligă Universitatea de Stat din Moldova să achite plățile salariale ce i se cuvin salariatului Sloninov Oleg, pentru perioada 19 octombrie 2015 – 23 octombrie 2015, cu reținerea din această sumă a plăților obligatorii la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale.

Se obligă Universitatea de Stat din Moldova să repare lui Sloninov Oleg prejudiciul moral în cuantum de 5 000 (cinci mii) de lei.

În rest, acțiunea civilă se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător

Tatiana Vieru

Judecători,

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

Burduh Victor

Luiza Gafton